

ҚҰШИҚЛАР

хрестоматияси

овоз ва фортепиано учун

•ЎҚИТУВЧИ•

ҚЎШИҚЛАР ХРЕСТОМАТИЯСИ

ОВОЗ ВА ФОРТЕПИАНО УЧУН

Тузувчи-муаллифлар:

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, Низомий номидаги Тошкент давлат
педагогика институти мусиқа факультети доценти М. ЖАЛИЛОВ,
катта ўқитувчи Ж. САДИРОВ

1- КИТОБ

Тошкент “Ўқитувчи” 1995

Ўзбекистон Республикаси

Халқ таълими вазири

Ўзбекистон Республикаси

Гиласири вазири

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси

ТУЗУВЧИ-МУАЛЛИФЛАРДАН

Инсоният тараққиётида мусиқа санъатининг барча жанрлари қаторида қўшиқчилик ҳам ўзининг маълум тарихига эгадир. У она алласидан бошланиб, оламга машҳур, етук қўшиқчи даражасига эришган буюк сиймоларнинг босиб ўтган йўли каби узоқ даврни ўз ичига олади.

Мусиқамиз тарихида санъатнинг бу турига бағишланган жуда кўп маълумотлар, уни ривожлантириш йўлида ёзилган илмий-методик қўлланмалар, тавсияномалар, тўпламлар ҳам анчагина бор. Шу билан бирга қўшиқчиликнинг миллий хусусиятлари-ю, уни янада ривожлантириш борасида эришилган тажрибаларни кенг ўқувчилар оммасига ёйишда ва ўзлаштиришда эҳтиёж сезган талабаларга қўмакдош бўладиган қўлланмаларни кўплаб чоп этиш ҳозирги даврнинг долзарб масалаларидан бирига айланди. Олий ва ўрта махсус мусиқа билим юртларининг талабалари ва ҳаваскорлик тугараклари раҳбарларига мўлжаллаб тузилган ушбу тўплам дастлабки қўлланма сифатида тавсия этилмоқда. Шунингдек, тўпламдан умумтаълим мактабларининг мусиқа ўқитувчилари ва мактабгача болалар муассасалари мусиқа тарбиячилари фойдаланишлари мумкин.

Қўшиқчилик санъати бўйича ўқитиш махсус ўқув даргоҳларида айтим дарсларида олиб борилади. Унда овоз ҳосил қилиш малакаларидан бошлаб, хонандачилик санъатини эгаллашгача бўлган изланишларни урганишдек муҳим вазифалар бажарилади. Албатта бундай махсус вазифа талабаларга манзур бўладиган миллий куй-қўшиқлар орқали амалга оширилиши мақсадга мувофиқдир. Шунинг учун мазкур тўпламда атоқли бастакорлар яратган ва халқ орасида оммалашган қўшиқлар намуналари ўрин олган бўлиб, уларни куйлаш ва ижро малакаларига доир асосий методик тавсиялар ҳам баён этилди.

Хрестоматия махсус ўқув даргоҳларидаги “овоз қўйиш” дастурлари талабларига мослаштирилган бўлиб, унда сопрано, альт, тенор ва бас каби турли овозларнинг куйлаш имкониятларига мувофиқ қўшиқлар саралаб олинган. Асарларни жойлаштириш тартиби эса ижродаги “вокал техникаси” ни ўзлаштиришга мосдир.

Хрестоматиядан қўшиқ ва романсга оид асарлар ҳам ўрин олди. Улар куйлаш учун турли ёшдаги ижрочилар (болалар ва ўсмирлар)га мўлжалланган. Бу эса ўз навбатида мусиқа ўқитувчиларини ва қўшиқ тугаракларини ҳам муносиб асарлар билан таъминлашга имкон беради.

Республикамиздаги олий ва ўрта махсус мусиқа даргоҳларидаги “овоз қўйиш” ўқитувчилари ва кенг мусиқа жамоатчилиги ушбу хрестоматия ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирсалар, келажакда мазкур соҳада бажариладиган ишларни янада такомиллаштиришда қўмаклашган бўлар эдилар, деган умиддамиз.

ОНА ЮРТИМ

М. Каримов шеъри

С. Жалил мусикаси

Асар ўзбек халқ қўшиғи услубида ёзилган бўлиб, ижроқидан маълум маҳорат талаб қилади. Нола ва қочиримларни меёрига етказиб айтишга ҳаракат қилиш керак. Ўн олтиталик ноталарга сўз бўғинларини тўғри тушириб, нуқтали чорак ноталардан кейин эса саккизталиқ ноталарни аниқ туширишга ҳаракат қилиш лозим.
Бу асар асосан аёллар овози учун мўлжалланган

Andantino

f

О-лам а-ро юрт-лар-нинг энг аъ-ло-си,

p

о- на юр-тим, ҳус-нингни мен шай-до- си.

mf Бах-ти- ёр- ман му-ҳаб-ба-тинг қо-зон- са-м(о),

tr

tr шу-дир ах- дим, шу-дир ум-рим маъ-но- си.

mf

То-ле-и ер а-тай-ми, жо-ним ўл-кам,
 қал-би ба-ҳор, а-тай-ми, жо-ним ўл-кам,
 гул-шан ди-ёр, а-тай-ми, жо-ним ўл-кам(?)
 Шу-дир бах-тим — қал-бим-нинг муд-

Олам аро юртларнинг энг аълоси,
Она юртим, ҳуснингнинг мен шайдоси,
Бахтиёрман, муҳаббатинг қозонсам,
Шудир аҳдим, шудир умрим маъноси.

Толеи ёр, айтайми, жоним ўлкам,
Қалби баҳор, айтайми, жоним ўлкам,
Гулшан диёр, айтайми, жоним ўлкам,
Шудир бахтим — қалбимнинг муддаоси.

Сени севдим, юртим, бутун умрга,
Сенинг билан қалбим тўлади нурга,
Сенинг билан биргаман, жоним, бирга,
Олам аро юртларнинг энг аълоси!

СЎЛИМ ДИЁР

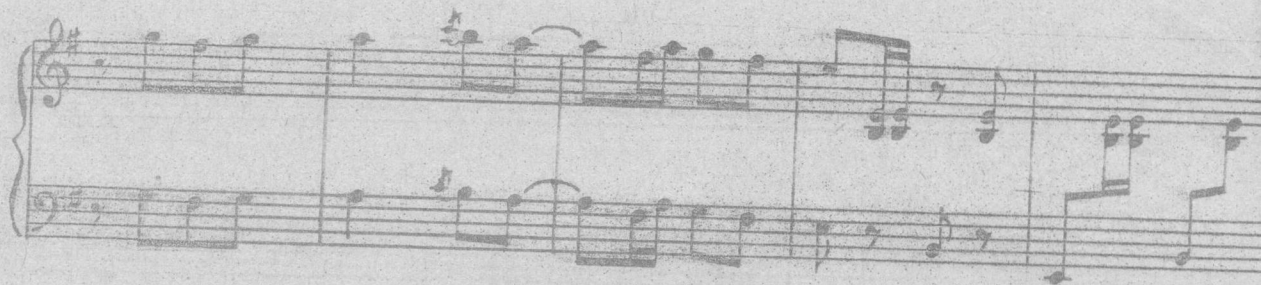
Ҳ. Муҳаммад шеъри

Т. Ҳасанов мусиқаси

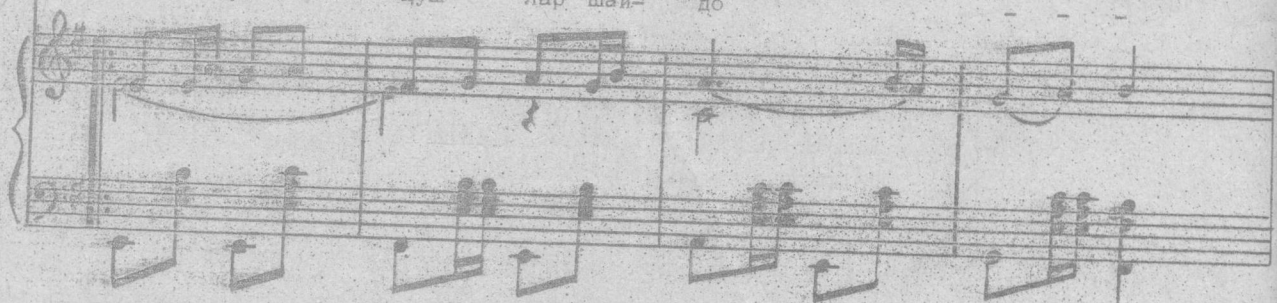
Қўшиқ жўшқин характерга эга бўлиб, ижрочидан сўзларни чаққон ва кескин талаффуз қилишни талаб этади. Бунда иккинчи октава Ми нотасини жуда кенг ва раvon айтиш, саккизталик паузалардан кейинги ноталарга аниқ тушиш, синкопалардан кейинги ўн олтиталик ноталарга сўз бўгинларини тўғри қўйиш, қочиримларда овозни “очиb” юбормаслик талаб этилади. Асар ижрочининг нота малакаларини ўстиришга ёрдам беради.

Allegro

1. Ўз-бе-кис-тон гул-лар юр-ти (жон-ней),
2. Бог-ла-ри-га қуш-лар шай-до

ҳус-ни бир қу-ёш жа-мол,
қуй-ла-шар минг хил тил-да.

До-им бўл-син нур-лар юр-ти (жон-ней),
Оқ-шом-ла-ри соз, дил-ра-бо,

гур-ки-раб топ- син ке- мол.
завқ бе-рар о- шик дил- га.

Нақорат:

Бағ-ри ба- ҳор сў- лим ди- ёр,

ой ми- сол тў- лин ди- ёр.

Бағ-ри ба- ҳор сў- лим ди- ёр,

ой ми- сол тў- лин ди- ёр.

Тамомлаш учун,
тў- лин ди- ёр.

ritenuto

Ўзбекистон гуллар юрти (жо-ней)
 Ҳусни бир қуёш жамол. (2 марта)
 Доим бўлсин нурлар юрти (жо-ней)
 Гуркираб топсин камол (2 марта)

Н а қ а р о т:

Бағри баҳор сўлим диёр,
 Ой мисол тўлин диёр. (2 марта)

Боғларига қушлар шайдо (жо-ней)
 Куйлашар минг хил тилда (2 марта)
 Оқшомлари соз, дилрабо (жо-ней)
 Завқ берар ошиқ дилга.

Н а қ а р о т:

Бағри баҳор сўлим диёр,
 Ой мисол тўлин диёр. (2 марта)

ЁШЛИГИМ-ГУЛБАҲОРИМ

Ҳ. Рашид шеъри

М. Юсупов мусиқаси

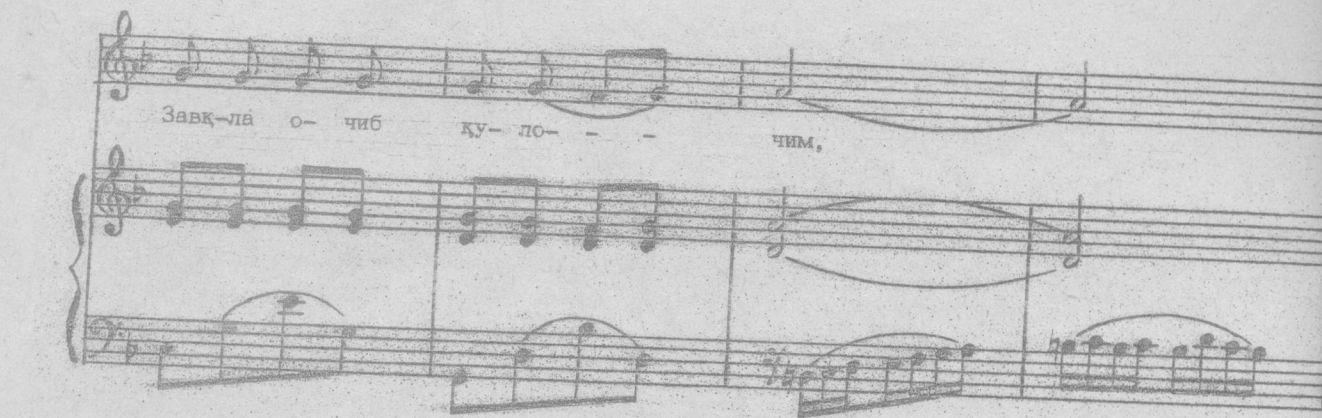
Асар диапазони кенг тенор ва сопрано овозларга мўлжаллаб ёзилган. Куйнинг юқори пардадан пастга томон йўналиши ижрочи овозини юқори позицияда ушлаб туришга ундайди. Сўзсиз ижро этиладиган қисмлари овозни раво "юргизишга" ёрдам беради. Шунингдек, Allegretto қисмидан бошлаб сўзларни бурро талаффуз этиб, тўлиқ нафасда ижро этиш каби малакаларни оширади.

Allegro moderato

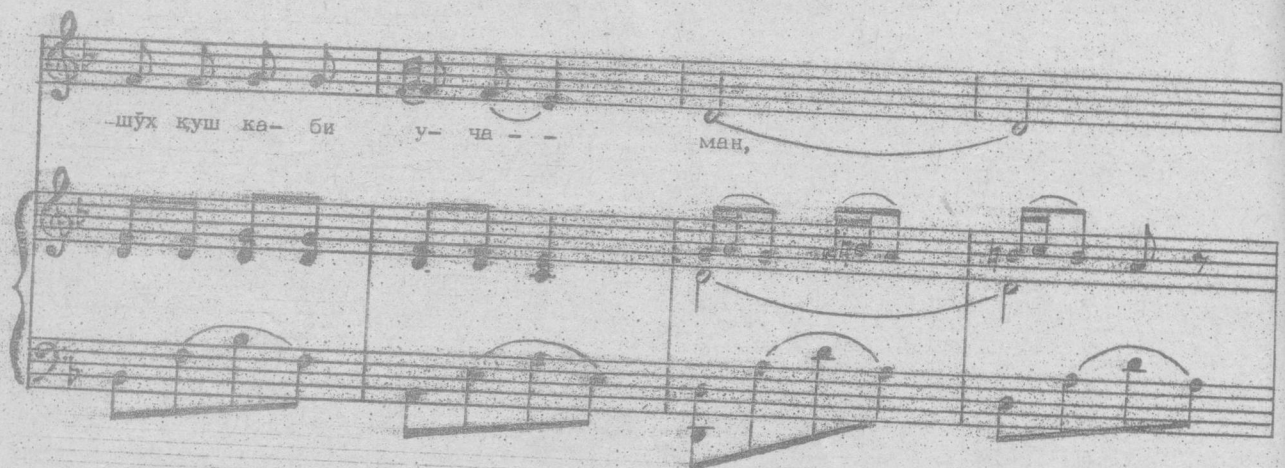
Бог-да гул ча-ман-ча-ман,

мен гул-дар-ни қу-ча- - - ман.

Завқ-ла о- чиб қу- ло- - - чим,

The first system of the musical score. The vocal line is on a single staff with a treble clef. The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clefs) grouped by a brace. The lyrics are written below the vocal staff.

шўх қуш қа- би у- ча - - ман,

The second system of the musical score. The vocal line continues on a single staff. The piano accompaniment continues on two staves. The lyrics are written below the vocal staff.

(жо- - - - - ней),

The third system of the musical score. The vocal line continues on a single staff. The piano accompaniment continues on two staves. The lyrics are written below the vocal staff.

Allegretto
шўх қуш қа- би у- ча- - - ман,

The fourth system of the musical score. The tempo marking "Allegretto" is placed above the vocal staff. The vocal line continues on a single staff. The piano accompaniment continues on two staves. The lyrics are written below the vocal staff. A piano dynamic marking "p" is visible at the beginning of the piano accompaniment.

Ба-ҳор мен-га ўх-шай-ди,

у мен би-лан я-шай-ди.

Ба-ҳор мен-га ўх-шай-ди,

у мен би-лан я-шай-ди.

(жон), (ёр) (ёр)

(ёр) (ёр)

Ка-ни эн-ди йил бў-йи,

у. кет-мас-дан тур-сай-ди.

p

Боғда гул чаман-чаман,
Мен гулларни қучаман.
Завқ-ла очиб қулочим,
Шўх қуш каби учаман.

Баҳор менга ўхшайди,
У мен билан яшайди.
Қани энди йил бўйи,
У кетмасдан турсайди.

Ёшлик ҳам бир гулбаҳор,
Унда баҳор ҳусни бор.
Қуёш уни эркалар,
Кулиб боқар ҳар наҳор.

Гўзалиқдир ўртоғим,
Очиқ унга қучоғим.
Ҳеч нарсага бермайман,
Бу ширин ёшлик чоғим.

БАҲОР ҚУШИҒИ

Т. Тўла шеъри

М. Бурҳонов мусикаси

Бу асар вальс темпида ёзилган бўлиб, ўрта овозли ижрочи аёлларга мўлжаллангандир. Хонанда асарни юмшоқ, силлиқ, нозик ижро этиши лозим. Асарнинг ўрта ва охири қисмида қўлланадиган "О" унлисини ижро этишда сусайтириш ва кучайтириш (филировка) услубларидан фойдаланган ҳолда овоз йўналиши жуда эпчиллик билан тамомланишига эътибор бермоқ керак.

The musical score is written for piano and voice. It consists of five systems of staves. The piano accompaniment is in the left hand, and the vocal melody is in the right hand. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/4. The score includes various dynamic markings such as *mf*, *mp*, *pp*, and *cresc.*. The vocal part includes the lyrics: "Ло - ла гул - лар, жо - но - на гул - лар гул-гул кушиги".

Гули о - ни дур. Гули о - чил - са

Уй - най - ди дил - лар, уй - нар ба-хор: пар-во - на - дур.

Хо! Уй - нар ба -

хор уй - нар ба - хор, бул - бул а - жаб

куй бас - та - лар, Тўл - син кўн - гил гул бо - ри -

га, гул дас - та - лар, гул дас - талар.

Ло - ла гул - лар, жс - но на

гул - лар, гул гул ку линг, гул о - ни - дур.

Гул о - чил - са уй - най - ди дил - лар, уй - нар ба-хор:

пар - во - на - дур.

poco rit.

(Xo!)

cresc.

БАҲОР ҚЎШИҒИ

Т. Тўла шеъри

М. Бурҳонов мусиқаси

Лола гуллар, жанона гуллар,
Гул-гул кулинг, гул онидур.
Гул очилса ўйнайди диллар,
Ўйнар баҳор: парвонадур.

Ўйнар баҳор, ўйнар баҳор,
Булбул ажаб куй басталар.
Бўлсин кўнгил гул боғига,
Гул дасталар, гул дасталар.

Лола гуллар, жанона гуллар,
Гул-гул кулинг, гул онидур,
Гул очилса ўйнайди диллар,
Ўйнар баҳор: парвонадур.

БАҲОР КЕЛДИ

Қ. Муҳаммадий шеъри

Ғ. Қодиров мусиқаси

Асар лирик характерга эга бўлиб, мулоимлик, осойишталик билан куйлашни талаб қилади. Овозни зўриқтирмасдан, ритмни аниқ хис қилиб ижро этиш керак. Нақаротдаги Ре2 товуши (нотаси) овоз ҳосил қилишда жуда қулай парда бўлиб, овоз тембрини ёқимли ҳамда чиройли бўлишига ёрдам беради.

Кўл-ла-ри-да соз би-лан,

гул-гун-ча пар-доз би-лан, сил-ки-ниб пар-

воз би-лан, у-чиб тур-на, фоз би-лан,

се-вик-ли ба-ҳор кел-ди(ё), се-вик-ли ба-ҳор

көл-ди.

Нақорат:

Ба- ҳор- ни ку- тинг боғ-

да, боғ э- мас,

да- ла, тоғ- да.

Май-са яш-на-ган чоғ-да, қуш-лар сай-рар

бу-тоғ-да, қа-д(и)р-дон ба-ҳор кел-ди (ё),

қа-д(и)р-дон ба-ҳор кел-ди (ё), қайтариш учун, Тамомлаш учун, кел-ди (ё).

Нақарот

1. Қўлларида соз билан,
Гул-гунча пардоз билан,
Силкиниб парвоз билан,
Учиб турна, ғоз билан,
Севиқли баҳор келди.

Баҳорни қутинг боғда,
Боғ эмас, дала, тоғда,
Майса яшнаган чоғда,
Қушлар сайрар бутоғда,
Қадрдон баҳор келди,
Қадрдон баҳор келди.

2. Ҳар нарсда ўзгариш,
Эриб, оқиб, жўнар қиш,
Ўрик гуллари кумуш,
Қайнар, гуркирар турмуш,
Меҳнат баҳори келди,
Меҳнат баҳори келди.

Нақарот

ЧИЛОНЗОР

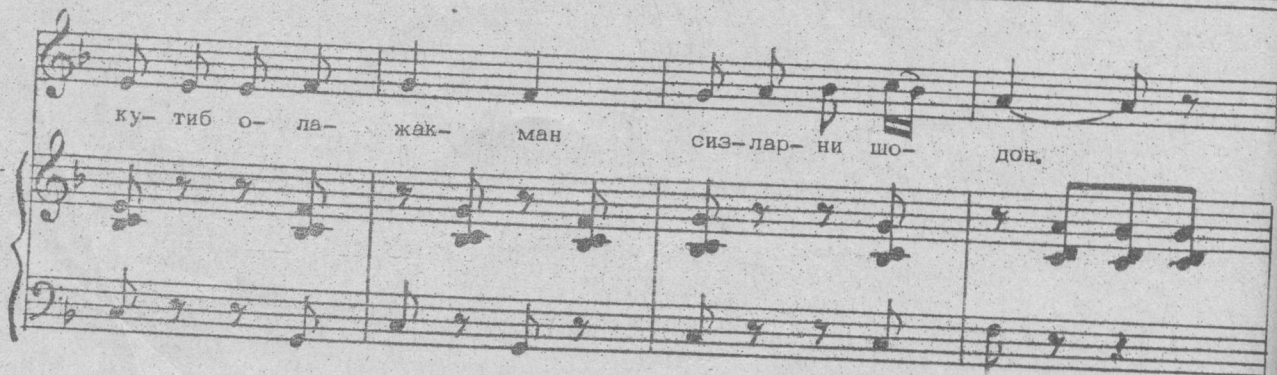
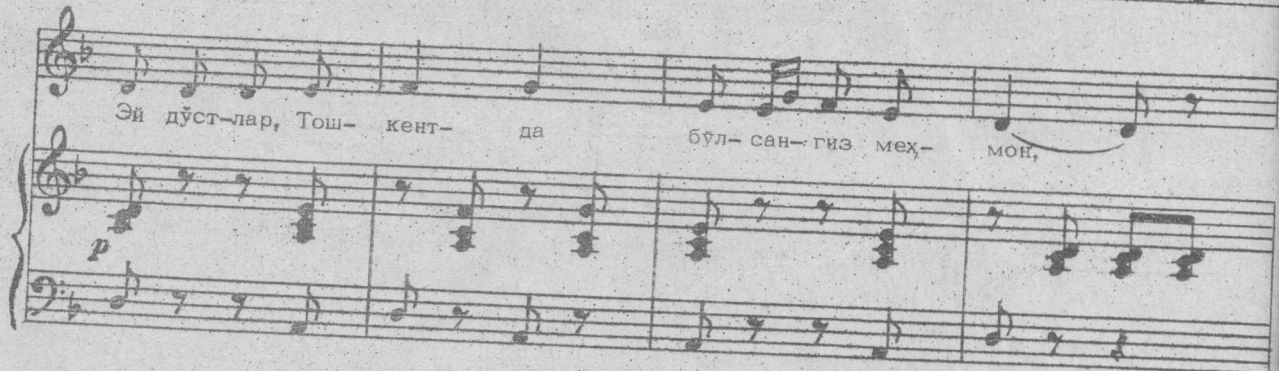
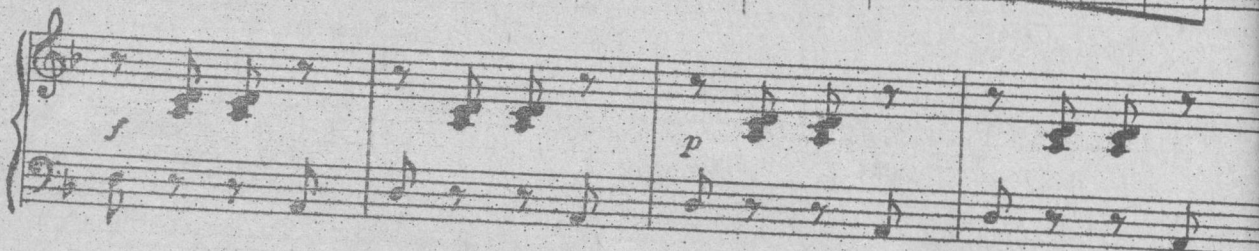
Ж. Оймирзаев шеъри

Ф. Назаров мусиқаси

Бу асар қўшиқчилик соҳасига эндиgina кириб келаётган студентларга вокал малакаларини ўрганишда ёрдам беради. Ижрочининг сўзларни баралла айтиб, енгил ва равон овоз ҳосил қилишига кўмаклашади. Нақаротдаги кварта интерваллари овоз таянчини мустаҳкамлайди.

Қўшиқнинг умумий диапазони кичиклиги сабабли у ўртача диапазонли овозларга мўлжалланган.

Moderato con moto

Яш-на-тиб ҳар ён-ни — э-киб гул-ло-ла-лар,

mf

қур-ган-ман бир ша-ҳар — нур-ли ош-ён.

Нақррат:

Қув-ноқ шаҳ-рим, гў-зал Чи-лоҳ-зор,

сен а-зиз ум-рим-да ми-со-ли ба-ҳор.

Кур- кам ча-ман- зор, о- бод Чи-лон- зор, сен а- зиз ум-

Қайтариш учун. Тамомлаш учун.
рим- да ми-со-ли ба- ҳор, ми-со-ли ба- ҳор.

Эй дўстлар, Тошкентда бўлсангиз меҳмон,
Кутиб олажакман сизларни шодон.
Яшнатиб ҳар ённи — экиб гул-лолалар,
Қурганман бир шаҳар — нурли ошён.

На қ а р о т

Қувноқ шаҳрим, гўзал Чилонзор,
Сен азиз умримда мисоли баҳор.
Кўркам чаманзор, обод Чилонзор,
Сен азиз умримда мисоли баҳор.

Чилонзор яшнаган чиройли ёзим,
Тинглайман сенда ҳур ёшлик овозин.
Куйлайман халқларга, элларга мадаккор.
Бебаҳо ёшликнинг ёқимли созин.

На қ а р о т

АЛЛА

3. Обидов шегъри

А. Мухамедов мусиқаси

Асарни ижро этишда ижрочидан нафас йўллари мустаҳкамлаш, овозни зўриқтирмаслик ҳамда енгил, мулойим ижро эта олишга эришиш талаб қилинади. Қўшиқнинг авжини бир оз ҳаяжон билан қуйлаш лозим. Умуман, асар катта ҳис-туйғу билан ижро этилиши керак. Қўшиқ ўртача диапазонли аёллар овозига мосланган бўлиб, майин лирик характерга эга.

Andante cantabile

mp dolce

Ух-ла, бо-лам, ал-ла-ё,

гу-лу ло-лам, ал-ла-ё. Оқ-шом кир-ди ҳар ё-на,

жо- ним ал- ла. Теп-пангда мен пар- во- на,

ал- ла, ал- ла. Сен бах-тим-сан,

ба- ҳо- рим-сан, бағ- рим- сан,

сен дил- бан- дим, а- сал- қан-дим, фах- рим -

сан. *тр* Ух- ла, ши-рин дум- бо- гим,

p

жо- ним, ал- ла, о- вун- чо- гим, оп- по- гим,

ал- ла, ал- ла. *С* Огизни юмиб (М)

(М) (М)

Ухла, болам, аллаё,
 Гулу лолам, аллаё. (2 марта)
 Окшом кирди ҳар ёна (жоним, алла).
 Тепангда мен парвона (алла, алла)
 Сен бахтимсан, баҳоримсан, бағримсан,
 Сен дилбандим, асал-қандим, фаҳримсан,
 Ухла, ширин дўмбоғим (жоним, алла)
 Овунчоғим, оппоғим (алла, алла)

Бағримдан ҳеч қўймайман,
 Сенга боқиб тўймайман. (2 марта)
 Кетолмайман ёнингдан (жоним, алла),
 Жон айлансин жонингдан (алла, алла).
 Кўрар кўзим, бахт юлдузим, ором ол,
 Алла айтай, жоним қўзим, ухлаб қол.
 Ухла, ширин дўмбоғим (жоним алла),
 Овунчоғим, оппоғим (алла, алла).

БУЛБУЛ БҮЛАЙ

П. Мўмин шеъри

Т. Азимов мусиқаси

Асар аёллар овози учун ёзилган бўлиб, овозни сайқаллаб, юмшоқ оҳангда куйлашни талаб қилади.

Ўн олтиталик ноталарни ҳамда қочиримларни аниқ ижро этиш зарур, акс ҳолда асар ўзининг таъсир кучини ва ёқимлилигини йўқотadi.

Moderato

p

mf

Ху-зу-ринг-га кел-дим мен,

гул-шан-лар-ни сайр этай.

Чин му-ҳаб-бат қў-ши-рин,

дил то-ри-да сай-ра-тай.

Музыкальный фрагмент, состоящий из пяти систем. Каждая система включает вокальную партию (верхняя линия) и фортепианное сопровождение (нижняя линия). В начале первой системы стоит динамический знак *f*. В начале четвертой системы — *mf*. В конце четвертой системы — *f*. В начале пятой системы — *mf*. В конце пятой системы — *f*.

Вокальные партии содержат следующие тексты:

Са-до- ка-тим бо- ги- да

ва-фо гу-лиң я-ра-тай.

Бүс-то- ниң- ни ўз- иң- ла,

бир- га-лик- да яш- на- тай.

В фортепианном сопровождении используются различные ритмические рисунки, включая восьмые и шестнадцатые ноты, а также аккорды. В конце пятой системы фортепианной партии стоит цифра 6.

ой... жон- ги- нам,

бир- га- лик- да яш- на- тай.

Нақорат:

Бул- бул бў- лай ё- нинг- да,

Қайтариш учун.

во- дий- лар- ни янг- ра- тай.

Тамомлаш учун.

тай.

ritenuto

Ҳузурингга келдим мен,
 Гулшанларни сайр этай.
 Чин муҳаббат қўшигин,
 Дил торида сайратай.

Садоқатим боғида,
 Вафо гулин яратай.
 Бўстонингни ўзинг-ла,
 Биргаликда яшнатай.

На қ а р о т

Булбул бўлай ёнингда,
 Водийларни янгратай.

Висолингга етишни,
 Азалдан жазм этардим.
 Гулзорингдан хаёлан,
 Гуллар териб кетардим.

Таскин бериб қалбимга,
 Ишқий шеърлар битардим.
 Йиғиб юрган сўзим кўп,
 Айтиб сени яйратай.

На қ а р о т

Булбул бўлай ёнингда,
 Водийларни янгратай.

МИРЗАЧЎЛ ЁР-ЁРИ

III. Шомуҳамедов шеъри

Ғ. Қодиров мусиқаси

Мазкур асар хонанда аёллар учун мўлжалланган замонавий ёр-ёрдир. У шўх, ўйноқи эстрада қўшиқлари характериға эга. Бу қўшиқни ижро этаётганда нафасни қисқа ва кескин олиб, ҳар бир сўзни алоҳида таъкидлаб куйлаш лозим. Қўшиқни жозибали куйлаш учун маълум техник қийинчиликларни бартараф қилиш, яъни ўн олтиталик ноталарда сўзларни тез ва аниқ талаффуз қилиш, вокализ (сўзсиз) қисмида овозни эркин чиқариб куйлаш, вокализдан кейинги қисмини паст овозда бурро қилиб куйлаш талаб этилади.

Allegro moderato

ял- ти-рат- ган

чўл ша-мо- ли,

ёр- ёр,

ю-ра-гим- ни

зир- қи-рат- ган ёр жа-мо- ли, ёр- ёр,

mf
ёр.

f
Жон...

Пу-латот- га тиш боғ- ла-тиб ғў-за чоп- дим,

ёр- ёр, Фар-го- на-дан чўл- га ке- либ, бах-тим топ-дим,

1. Қайтариш учун. Тамомлаш учун.
ёр- ёр. ёр- ёр.

Пешонамни ялтиратган чўл шамоли, ёр-ёр,
Юрагимни зирқиратган ёр жамоли, ёр-ёр.
Пўлат отга тиш боғланиб ғўза чопдим, ёр-ёр,
Фарғонадан чўлга келиб, бахтим топдим, ёр-ёр.

Баланд парвоз экан чўлнинг бургутлари, ёр-ёр,
Ундан баланд пахтакор қиз-йигитлари, ёр-ёр.
Ёруғ экан чўл осмони юлдузлари, ёр-ёр.
Йигитлардан ўтишибдир шўх қизлари, ёр-ёр.

БАРНОЛАРНИНГ БАРНОСИ

3. Ҳабибий шеъри

(Ўзбек халқ қўшиғи)

К. Абдуллаев фортепиано
учун мослаштирган

Қўшиқ эркаклар овози учун ёзилган бўлиб, юмшоқ ва равон овозда куйлашни талаб этади. Бунда сўзлар дона-дона қилиб ижро этилади. Саккизталиқ паузалардан кейинги мусиқа жумлаларини аниқ ва далил айтиш усулини шакллантириш учун бу асар қулайдир.

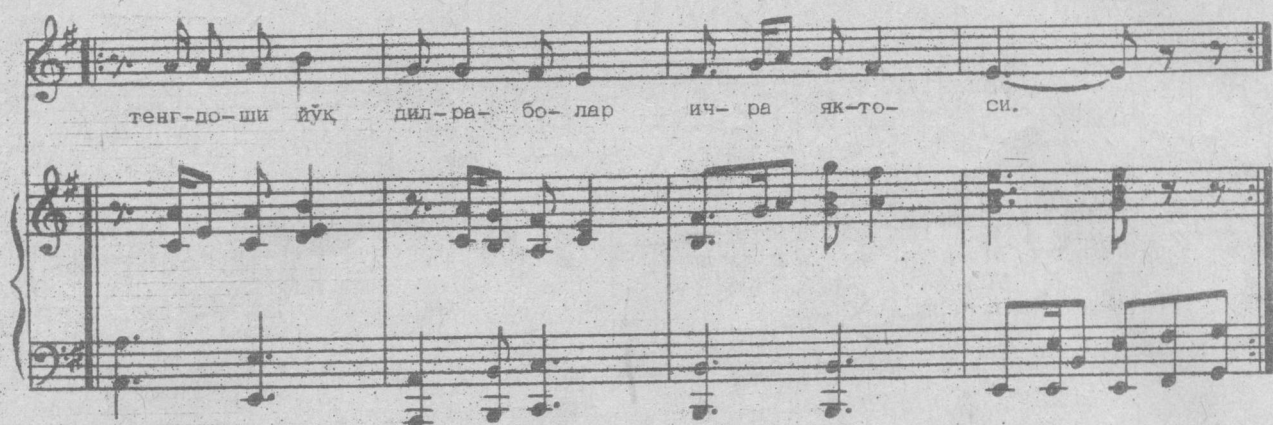
Қўшиқ овоз диапазони ўртача бўлган ижрочиларга мўлжалланган.

Allegro

Биз-ни шай-до қил-ган бар-но-лар-нинг бар-но-си,
бир мен-э-мас, дил бо-ла-ган кўп-дир шай-до-си.

Кўрган замон ақ-лим шо-шиб, ҳай-рат-да қол-дим,
мафтун қил-ди ўй-наб тур-ган кў-зи шах-ло-си.

Дунё кў-зи кўр-ган э-мас бун-дай маҳ-ваш-ни,

Бизни шайдо қилган барноларнинг барноси,
 Бир мен эмас, дил боғлаган кўпдир шайдоси.
 Қўрган замон ақлим шошиб, ҳайратда қолдим,
 Мафтун қилди ўйнаб турган кўзи шаҳлоси.
 Дунё кўзи кўрган эмас бундай маҳвашни, (2 марта)
 Тенгдоши йўқ дилраблар ичра яктоси, (2 марта)

Суҳбат аро ширин забон ҳушёру дилкаш,
 Қалбимдадир менга қилган меҳру парвоси.
 Ёр васлининг завқи-шавқи дилларда қайнаб,
 Ҳар ишқ элин бошида бор ҳар хил савдоси.
 Кўзларимда жилвагардир зебо сурати, (2 марта)
 Бизни шайдо қилган барноларнинг барноси. (2 марта)

✓ КЕЧАМ ТОНГ ОТДИ

Ҳамза шеъри ва мусиқаси

Б. Гиенко фортепиано
 учун мослаштирган

Асар эркаклар овозига мўлжалланган бўлиб, у осойишта суръат (темпо) да ижро этилади. Овозни юқори ноталарда баралла чиқариб, бир нафасда ижро этиш лозим. Асар-овоз (континенасини) нинг давомли, равонли бўлишига ёрдам беради.

Уни куйлаганда ўзбек халқ қўшиқчилигига хос салмоқ билан ноталардан фойдаланиб, сайқал бериб куйлаш тавсия қилинади.

Andante

Ке- чам тонг от- ди,

p *mf*

This system contains the first two staves of music. The vocal line is on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It begins with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp. It features chords and moving lines in both hands, with dynamics *p* and *mf* indicated.

чиқ-ди қу-ё- шим,

This system contains the next two staves of music. The vocal line continues with a half note C5, a quarter note D5, and a quarter note E5. The piano accompaniment continues with chords and moving lines, maintaining the key signature of one sharp.

кўнг- лим қу-вон- ди (ё), тин- май- ди ё- шим.

This system contains the third and fourth staves of music. The vocal line continues with a half note F#5, a quarter note G5, and a quarter note A5. The piano accompaniment continues with chords and moving lines, maintaining the key signature of one sharp.

Кел, кел, се-вик- лим,

This system contains the final two staves of music. The vocal line continues with a half note B5, a quarter note C6, and a quarter note D6. The piano accompaniment continues with chords and moving lines, maintaining the key signature of one sharp.

жо- ним бе- ро- йин(8), ой- дек ю- зинг- га

бир дам тў- ё- йин.

Кечам тонг отди, чиқди қуёшим,
 Кўнглим қувонди, тинмайди ёшим.
 Кел, кел, севиклим, жоним берайин,
 Ойдек юзингга бир дам тўёйин.

Эрта ёшарган тангрига қуллуқ, (2 марта)
 Кетма, севиклим, жоним тасаддуқ, (2 марта)
 Кел, кел, севиклим, жоним берайин,
 Боғларда сенга гуллар терайин.

Севдим деганим — яхши кўраман. (2 марта)
 Сенинг қуйингда йиғлаб юраман. (2 марта)
 Мен сенга ошиқ, сен ёрим бўлгил,
 Мен сенга хуштор, хушторим бўлгил.

ЁР-ЁР

Ю. Юсупов шеъри

М. Юсупов фортепиано
учун мослаштирган

Бу асар хотин-қизлар овози учун ёзилган бўлиб, ўрта диапазонли ҳамда вокал малакалари тўлиқ шаклланмаган талабалар учун тавсия этилади. Асар майин, равон, нафис овозда, зўриқмасдан куйланади. Бу эса ўз навбатида ижрочиларнинг нафас олиш йўллари (органлари)ни мустаҳкамлашга ҳамда вокал маданиятини ривожлантиришга ёрдам беради.

Moderato

Хуш э- ли-нинг под- шо- си, са-нам эр- миш,

ёр- ёр, ёр- ё- рай, са-нам эр- миш,

ер - ёр. Қо- ма- ти хўб ке-лиш- ган, са-нам эр- миш,

ёр - ёр, ёр - ё рай, са-нам эр- миш, ёр - ёр.

Хусн элининг подшоси,
 Санам эрмиш, ёр-ёр.
 Қомати хўб келишган,
 Санам эрмиш, ёр-ёр.
 Ёр-ёрай, санам эрмиш, ёр-ёр.

Сабо билан субҳидам,
 Гул очилар, ёр-ёр.
 Гул очилар эрта -кеч,
 Қизил лола, ёр-ёр.
 Ёр-ёрай, санам эрмиш, ёр-ёр.

Қалам-қалам қошлари,
 Чизилгандир, ёр-ёр.
 Давлат билан етгайсан,
 Муродинга, ёр-ёр.
 Ёр-ёрай, санам эрмиш, ёр-ёр.

САЁХАТ-РОҲАТ

П. Мўмин шеъри

Д. Зокиров мусиқаси

Асар қувноқ характерда ёзилган, уни кўтаринки кайфиятда ижро этиш керак. Қўшиқнинг да-
ромат қисмидаги ҳар икки тактнинг биринчи нотаси, нақарот қисмида эса биринчи тактнинг
биринчи нотаси озроқ зарб (акцент) бериб қуйланади. Бир мусиқа жумласидан иккинчи мусиқа
жумласига ўтишда ва шу жумлалар ўртасида учрайдиган кварта, квинта ва септима оралиқлар
(интерваллар) ини қуйлаш ижрочининг шу оралиқларни аниқ талаффуз қилиш малакаларини шакл-
лантиришга ёрдам беради.

Allegretto

Дус-тим, юр тез-роқ,

сайр э-тай-лик бир, эл-ни ўр-ган-моқ

ў-зи мак-таб-дир. Ю-рай-лик я-ёв,

ҳа- во топ- то- за, бе- по- ён яй- лов

кӯ- рай- лик ро- са, бе- по- ён яй- лов

Нақорат:
кӯ- рай- лик ро- са. Ба- ҳор- да, ёз- да,

қил- сак са- ё- ҳат, куз- ла, а- ёз- да

жон-лар-га ро- хат. Энг ях-ши о- дат — са- ё-

хат — ро- хат, са- ё- хат — ро- хат.

Дўстим, юр тезроқ, сайр этайлик бир,
Элни ўрганмоқ ўзи мактабдир.
Юрайлик яёв, ҳаво топ-тоза,
Бепоеён яйлов кўрайлик роса.

Н а қ а р о т

Баҳорда, ёзда қилсак саёҳат,
Қузда, аёзда жонларга роҳат.
Энг яхши одат-саёҳат-роҳат,
Роҳат-саёҳат, роҳат.

Ҳар нарсa гўё бергандай сўроқ,
Шарқирар дарё, кел дер дала, боғ.
Қанча кўп кўрсак илмимиз ошар,
Соғлом, довюрак бўлмоқ ярашар.

ДИЛДА БАҲОР ҲИНАДИ

Т. Имомхўжаев шеъри

И. Ҳамроев мусиқаси

Бу қўшиқ аёллар овози учун мўлжалланган бўлиб, шўх эстрада характериға эға. Асар хуш-чақчақ кайфиятда ижро этилади. Шунингдек, асар куйловчининг тез ва чаққон нафас олиш, сўзларни аниқ ва бурро талаффуз қилиш малакаларини ошириши билан бирға унинг ритм ҳиссини ўстиришға ҳам имкон беради.

The musical score is written for piano and voice. It begins with a tempo marking of 'Allegro moderato' and a key signature of one sharp (F#). The piano part consists of two systems of staves. The first system has a forte (f) dynamic marking, and the second system has a piano (p) dynamic marking. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and block chords in the left hand. The vocal line enters in the third system, starting with a rest followed by the lyrics 'Бу оқ-шом сў-лим, гў-зал,'. The melody is simple and follows the rhythm of the piano accompaniment.

Allegro moderato

f

p

Бу оқ-шом сў-лим, гў-зал,

ян- ра-ди қув- ноқ ға-зал.

Сұз-ла-ри ши-рий, а- сал,

се-вим-ли ёр ўй-на-ди, ўй-на-ди, ўй-на-ди,

се-вим-ли ёр ўй-на-ди, ўй-на-ди, ўй-на-ди,

се-вем-ли ер ұй-на-ди. (я...)

cresc.

(А...)

Ав-жи)-га чи-қар. құ-шиқ,

(А...)

rit.

биз-га қў-шиқ я-ра-шиқ. (А...)

tr.

rit.

tr.

Қў-шиқ-ни се-вар о-шиқ,

mf **Tempo I,**

қўл-да ду-тор ўй-на-ди, ўй-на-ди, ўй-на-ди,

1. қўл-да ду-тор ўй-на-ди. 2. -тор ўй-на-ди. (я...)

cresc.

Тамомлаш учун,
-тор ўй-на-ди

(я...)

(А...)

Бу оқшом сўлим, гўзал,
Сўзлари ширин, асал, (2 марта)
Янгради қувноқ ғазал,
Севимли ёр ўйнади. (3 марта)

Авжга чиқар қўшиқ,
Бизга қўшиқ ярашиқ,
Қўшиқни севар ошиқ,
Қўлда дутор ўйнади. (3 марта)

Ўсдик гулзор — чаманда,
Олов муҳаббат танда.
Лабларда оташ ханда,
Дилда баҳор ўйнади. (3 марта)

Рақс этар юлдузли тун,
Шодликлар тошди бугун.
Ҳаёт фаровон-гулгун,
Ой ҳам ҳумор ўйнади. (3 марта)

ГУЛ ДЕСАМ

(*"Далада байрам" мусиқали драмасидан Маҳкамбой қўшиғи*)

Ш. Саъдулла шеъри

С. Бобоев ва Д. Зокиров
мусиқаси

Асар характерига кўра ижрочидан хотиржам суръат талаб қилади. Кварта ораликлар (интерваллар) ига чиқиш учун ўн олтиталик нотали товушларни аниқ куйлашга эътибор бериш керак. Асар халқ қўшиғи услубида ёзилган бўлиб, ижрочининг овоз малакасини бойитишга, унинг жанр-дирлигини оширишга, овозни мулоҳим ва ҳушоҳанг қилишга ёрдам беради.

Moderato

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of staves. The first system shows the piano introduction with a treble and bass staff. The second system continues the piano accompaniment. The third system introduces the vocal melody in the treble staff, with lyrics in Uzbek: "Гул де-сам — ю- зинг э- кан,". The piano accompaniment continues in the bass staff. The tempo is marked "Moderato".

ку-ра- лай кў-зинг э-кан.

Мәх- кам- ни о- шиқ қил- ган

ким де-сам — ў-зинг э-кан.

Қу- лоқ со- линг бул- бул- га (ё),

гү- за ўх- шай- ди гул- га,

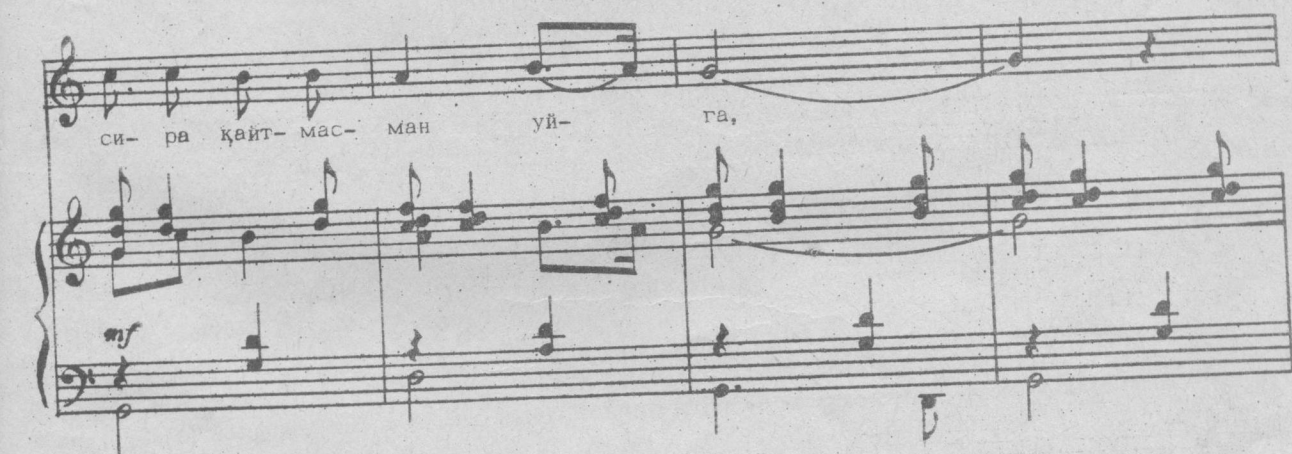
The first system of the musical score. The vocal line is on a single staff with a treble clef, showing a melody with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clefs) with chords and single notes. The lyrics are written below the vocal staff.

ёр- ги- нам- ни кўр-мас- дан (о...)

The second system of the musical score. The vocal line continues the melody. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines. The lyrics are written below the vocal staff.

си- ра қайт- мас- ман уй- га,

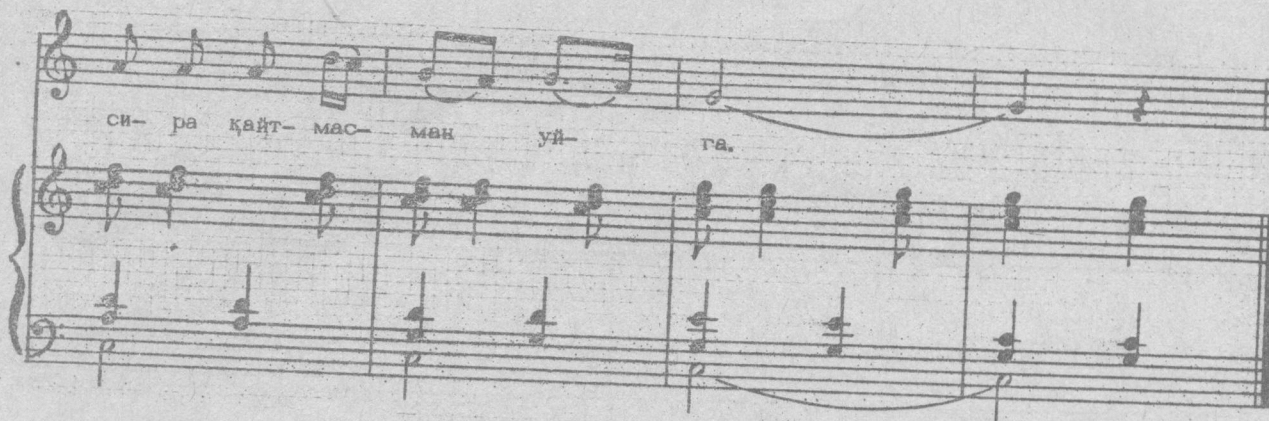

The third system of the musical score. The vocal line continues the melody. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines. The lyrics are written below the vocal staff.

ёр- ги- нам- ни кўр-мас- дан (о...)

The fourth system of the musical score. The vocal line continues the melody. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines. The lyrics are written below the vocal staff.

Гул десам — юзинг экан,
 Қуралай кўзинг экан.
 Маҳкамни ошиқ қилган
 Ким десам — ўзинг экан.

Қулоқ солинг булбулга,
 Ғўза ўхшайди гулга,
 Ёрғинамни кўрмасдан
 Сира қайтмайман уйга.

Ғижимдан рўмолнинг бор,
 Оқ юзингда холинг бор.
 Қизларнинг пошшахони,
 Сўзларингда бўлинг бор.

Ҳой Маҳкамбой, йўл бўлсин,
 Давлатинг мўл-кўл бўлсин.
 Ёринг эккан ғўзалар,
 Чакканга гул бўлсин.

ҚАЛБ

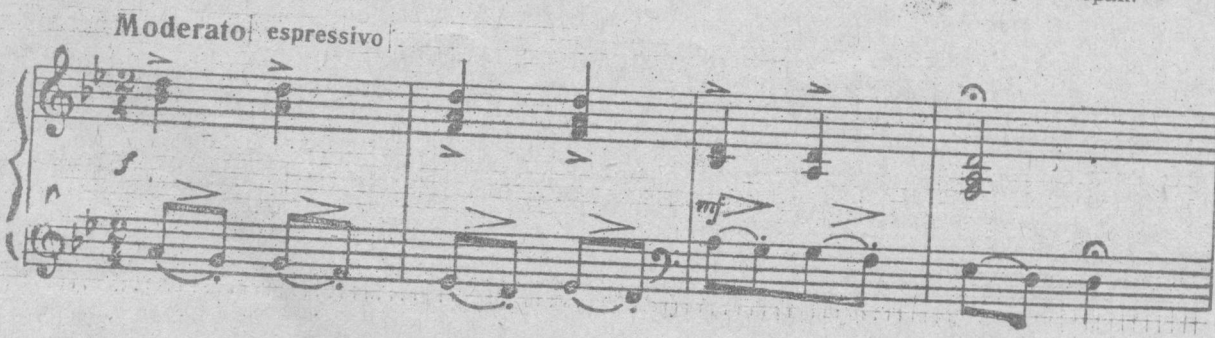
(романс)

С. Зуннунова шеъри

С. Бобоев муסיқаси

Бу асар баланд овозлар учун ёзилган бўлиб, ижрочидан тўлиқ нафас ва кенг диапазон талаб қилади.

Бу романсни куйлаш интервалдан интервалга аниқ ўтиш, ритмик жиҳатдан ўсиш каби ма-лакаларни оширишга ёрдам беради. Асарни ижро этаётганда овозни юқори вазият (позиция) да сақлаб туришга интилиш билан бирга нафас йўллариининг таранг бўлишига эътибор бериш керак.

p

Ҳар нар- са- га куй- ма де- йи- шар мен- га,

куй- ма- ган ю- рақ-

mf

ни ни- ма қи- лай мен?

p

Ор- тиқ- ча юк қи-

pp *p*

либ у- ня та-нам- га, ен- ма- ган ю-

рак- ни ни- ма қи-лай мен,

ен- ма- ган ю- рак- ни

ни-ма қи-лай мен?

Хар нарсага куйма дейишар менга,
 Куймаган юракни нима қилай мен?
 Ортиқча юк қилиб уни танамга.
 Ёнмаган юракни нима қилай мен.

(2 марта)

БИР БОҚИБ

(романс)

Уйғун шеъри

С. Жалил мусиқаси

Бу асарни ижро этганда овозни зўриқтирмасдан куйлаш, бир мусиқа жумласидан иккинчи мусиқа жумласига имконият борича юмшоқлик билан ўтиш ва ноталар чўзимини тўлиқ ушлаб туриб, паузалардан кейин ритмик ҳолатни ўзгартирмай ижро этиш талаб қилинади.

Асар ижрочининг куйлаш (вокал) маданиятини бирмунча шакллантириб, ўсишига ёрдам беради.

Andantino

pp

8

mf

p

Бир бо-қиб
бир бо-қиб

ўт сол-ди дил-
шай-до-си бўл-

pp

га, бир бо-қиб бағ-рим ка-боб,
дим, бир бо-қиб ҳо-лим ха-роб.

1. 2.

p Пай-қа-мас ё ис-та-мас

pp

тер-мул-са ун- га кўз-ла-рим,

хеч жа-воб

p *mf*

This system contains the first two staves of the musical score. The vocal line (treble clef) begins with a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note G4. The piano accompaniment (grand staff) features a series of eighth notes in the right hand and a sustained bass line in the left hand. Dynamic markings *p* and *mf* are present.

йүк сев- ги-дан эт- сам ба-ен,

p

This system contains the third and fourth staves. The vocal line continues with a half note G4, a quarter note A4, and a half note G4. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns. A dynamic marking *p* is present.

қил- сәм хи-тоб.

This system contains the fifth and sixth staves. The vocal line features a half note G4, a quarter note A4, and a half note G4. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

p

Сиғ-ма-гай дар- дим ди-лим- га,
ёз- сан-гиз дер- дим- ни, дүст- лар,

pp

This system contains the seventh and eighth staves. The vocal line begins with a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a half note G4. The piano accompaniment features a series of eighth notes in the right hand and a sustained bass line in the left hand. Dynamic markings *p* and *pp* are present.

шун-ча-куп
бул-гу-си-

1.
ҳас-рат-ла-рим,
дур бир ки-тоб,

2.
бағ-рим ка-боб.

p

pp

Бир боқиб ўт солди дилга, бир боқиб бағрим кабоб,
 Бир боқиб шайдоси бўлдим, бир боқиб холим хароб.
 Пайқамас ё истамас термулса унга кўзларим,
 Ҳеч жавоб йўқ севгидан этсам баён, қилсам хитоб.
 Сигмагай дардим дилимга, шунча кўп ҳасратларим,
 Ёзсангиз дардимни, дўстлар, бўлғусидир бир китоб,
 бағрим кабоб.

СЕВМАСДАН БЎЛУРМУ

(романс)

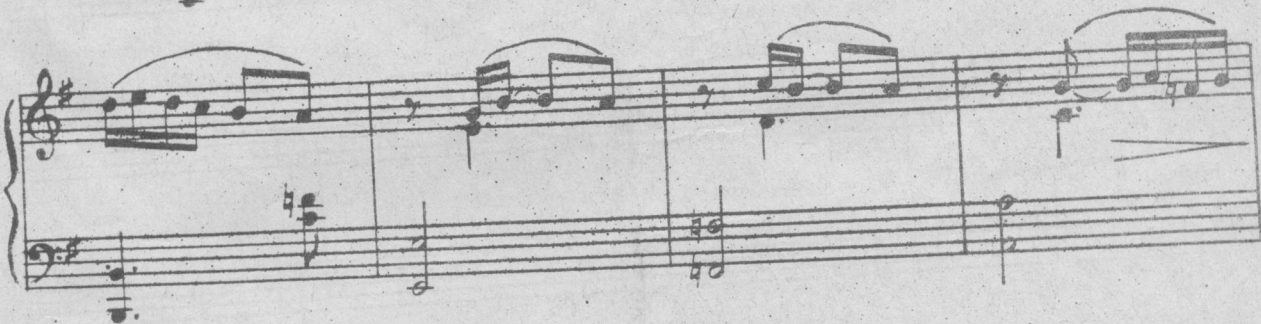
Ҳ. Шарипов шеъри

Х. Изомов муҳиқаси

Бу асар романс жанрига мансуб бўлиб, лирик баритон овозлар учун мўлжалланган. Асарни куч сарф қилмасдан осойишта, майин овозда куйлаш тавсия этилади. Бунда ўн олтиталик ноталарда учрайдиган сўз бўғинларини тез ва аниқ талаффуз қилиш устида алоҳида иш олиб бориш лозим. Сўзсиз куйланадиган қисмларидаги муҳиқа жумлалари битта нафасда куйланади. Шунинг учун муҳиқа жумлаларидан олдин нафас тўлиқроқ олинади.

Юқори пардаларга чиққанда овозда зўриқиш (формировка) бўлишидан сақланиш керак. Бу асар куйловчиларнинг интервалларни тўғри ижро этиш малакаларини шакллантириши билан бирга овозни тўлиқ наафасда ушлаб туриш ва майин товушда куйлаш кўникмаларини ўстиради.

Andantino

да, тым қо-да соч-ла-ри тұл-ға-нар беп-

да, Сах-на-да куй-лар-ди бу-лоқ-дай жұ-шиб,

бахт-ни мадх, э-тар-ди шу дил-бар құ-шиқ,

p
О...

Сев-мас-дан бў-лур-ми, шун-дай гў-зал-ни!

1. О... -ни.

2. -ни. Тамемлаш учун.

Оқ шоҳи кўйлаги ҳилпирар елда,
 Тим қора сочлари тўлғанар белда.
 Саҳнада куйларди булоқдай жўшиб,
 Бахтни мадҳ этарди шу дилбар қўшиқ.
 Севмасдан бўлурму, шундай гўзални?!

Пахтазор лочини — севганим, бахтим,
 Менга юрагини айлади тақдим.
 Қувониб ёримдан сўрайман ҳар кун:
 Айт-чи, не хислатим айлади мафтун?
 Севмасдан бўлурму, шундай гўзални?!

Бир олам завқ олиб ширин сўзидан,
 Оҳиста сўрадим қизнинг ўзидан;
 Юзингда барқ урган минг баҳор ҳусни,
 Севмасдан бўлурму — сен гўзал қизни?
 Севмасдан бўлурму — сен гўзал қизни?!

ОШКОР
("Муқимий" мусиқали драмасидан Обидахон арияси)

Муқимий шеъри

Т. Жалилов мусиқаси

Ушбу ария аёллар овози учун жуда қулай ёзилган. Бу асарни куйлаганда овознинг кенг, му-
лойим ва равон бўлишига аҳамият бериш керак. Асардаги иккита нотада бир сўз бўғини куй-
ланадиган ҳолларга алоҳида эътибор бериш лозим.

§ Andante

mf

Ош- кор ўл- ғай си- рим хо- лим ба- ен ай- лай де- сам,
Тор кўнг- лим сир- ди- рол- май- дур ни- хон ай- лай де- сам.

mf

Бу ба- ҳор бир дам да- ри- ғо, то- ле- им
уш- ла- шиб қўл сай- ри бо- ғу бўс- тон

ёр ўл- ма-ди, Ишқ шар- ти- дин э- мас
ай- лай де-сам, қўрқа- ман кўз- дан си-риш-

сир- ри му-ҳаб- бат бўл-са фош, -сам,
ким- ни ра-вон ай- лай де- сам, -сам,

Ошкор ўлгай сирим ҳолим баён айлай десам,
Тор кўнглим сиғдиролмайдур ниҳон айлай десам.

Бу баҳор бир дам дариғо, толеим ёр ўлмади,
Ушлашиб қўл сайри боғу бўстон айлай десам.

Ишқ шартидин эмас сирри муҳаббат бўлса фош,
Қўрқаман кўздан сиришкимни равон айлай десам.

Мони шавқим бўлур, минг истиҳола халқдин,
Гул юзинг кўрганда булбулдек фиғон айлай десам.

Жойи олий ўрнига бир кулбаи ториқу танг,
Хайфким ҳам, йўқ тақаллуф, меҳмон айлай десам.

Найлайин, сайф ўлди холинг донасига жон қуши,
Бир боқиб ҳуснунг, Муқимий, имтиҳон айлай десам.

СОҒИНДИМ

А. Бобожон шеъри

Т. Содиқов мусиқаси

Лирик характерда ёзилган ушбу қўшиқ, овоз кенглиги жиҳатидан унчалик катта бўлмай, куйлаш учун ниҳоятда қулай.

Бунда овоз чўзимининг бир меёрдалигини сақлаб қолишга ва ҳар бир мусиқий жумлани бир нафасда куйлашга эришиш лозим.

Moderato

Со-ғин-дим се-ни жо-на-жон, ах-тар-дим ҳар та-раф, ҳар ён. Кез-дим

ten. *ten.*

гул-зор- дан гул-зор- га, ёр, ё- рим,

се- ни ах- та- ри- бон, буй- ла-

ринг- га жо- ним қур- бон.

mf

Бил- ма-

ten.

дим, қай гүл-зор- да- сан, қай- си

бир ча- ман- - - зор- да- сан. То- пол-

май се- ни ҳай-рон- ман (о...), ах- та-

mf

ten.

риб се- ни жо- на- жон, бўй- ле-

ринг- га жо- ним қур- бон, со- ғин-

дим се- ни жо- на- жон.

Соғиндим сени жонажон,
 Ахтардим ҳар тараф, ҳар ён.
 Кездим гулзордан гулзорга, ёр,
 Ёрим, сени ахтарибон,
 Бўйларингга жоним қурбон.

Билмадим, қай гулзордасан,
 Қайси бир чаманзордасан.

Тополмай сени хайронаман (о...),
 Ахтариб сени жонажон,
 Бўйларингга жоним қурбон,
 (Соғиндим сени жонажон).

ЯНГИЧА ЁР-ЁР

Мирмуҳсин шетри

Ғ. Қодиоров мусиқаси

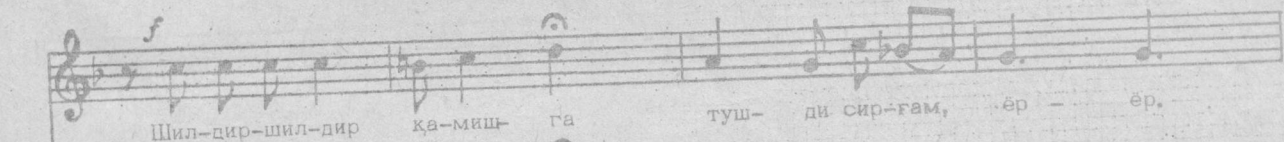
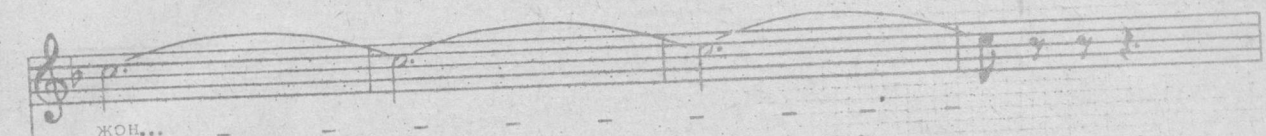
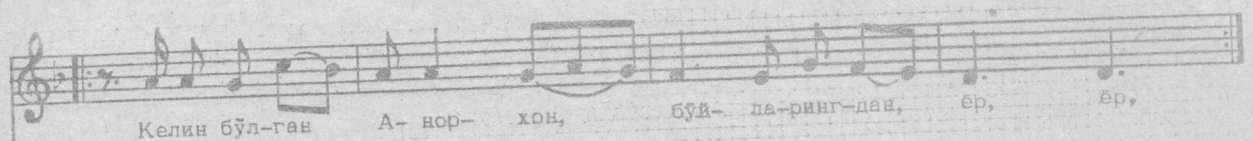
Оммавий халқ қўшиғи оҳангида ёзилган ушбу асар қуйлаш учун қулай бўлиб, овоз ишлатиш услубларини шакллантиришга ёрдам беради.

Асар усул (режим) га тушишга қийналадиган ижрочиларга ушбу нуқсондан холи бўлишга ёрдам беради.

Бунда овозни зўриқтирмасдан, енгил қуйлашга алоҳида эътибор бериш лозим.

Allegro

The musical score is written for piano and voice. It begins with a treble and bass clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Allegro'. The piano part starts with a forte (*f*) dynamic. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the left hand and chords or moving lines in the right hand. Dynamics include *f*, *mf*, and *tr* (trill). The vocal line enters in the third system with the lyrics 'Колхо-зим-га я- раш- ган, тўй- ла-ринг-дан, ёр, ёр.' The score concludes with a double bar line.

Қизға йи-гит се-виш-гән, кўр-ма-син ғам, әр - әр.

Әр... кўр-ма-син ғам, әр - әр.

Жон... кўр-ма-син ғам, әр - әр.

Тамомлаш учун.

Кўр-ма-син ғам, әр - әр.

ritenuto

Колхозимга ярашган,
Тўйларингдан, ёр-ёр.
Келин бўлган Анорхон,
Бўйларингдан, ёр-ёр.

Шилдир-шилдир қамишга.
Тушди сирғам, ёр-ёр.
Қиз ва йигит севишган,
Кўрмасин ғам, ёр-ёр,

Сен тутилинг, Анорхон,
Бир боққанда, ёр-ёр.
Сенинг қайноқ юрагинга
Ўт ёққанда, ёр-ёр.

Шилдир-шилдир қамишга
Тушди сирғам, ёр-ёр.
Қиз ва йигит севишган,
Кўрмасин ғам, ёр-ёр.

Беланчакни тайёрлаб қўй,
Деган янга, ёр-ёр.
Яқин кунда эшитарсан-
"Инга-инга"... ёр-ёр.

Айта берсак шод ўлан,
Тугамагай, ёр-ёр.
Қўшиқ айтган тилингдан
Мен ўргилай, ёр-ёр.

АЛЛА

Мирмуҳсин шеъри

Ик. Акбаров мусиқаси

Ушбу қўшиқ куйлаш учун қулай ёзилган бўлиб, ижрочиларнинг майин ва ифодали овоз ҳосил қилишларига ёрдам беради. Асарни ижро этганда шошилмай, овозга куч бермай юмшоқ, эркин куйлашга алоҳида эътибор бериш лозим. Шунингдек, нафасни ҳар тўрт тактдан сўнг олиш кераклигини билиш лозим.

Andante

Ух- ла, оп- пок бо- лам, тў- йиб- тў-йиб ух-

A musical score for the first system of the song. It includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is on a single staff with lyrics in Cyrillic. The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass) with chords and moving lines. The lyrics are: Ух- ла, оп- пок бо- лам, тў- йиб- тў-йиб ух-

1. ла, -ла, 2. ю- эинг- да ўй-

A musical score for the second system of the song. It includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has two endings, marked 1. and 2. The piano accompaniment continues with chords and moving lines. The lyrics are: ла, -ла, ю- эинг- да ўй-

най- - ди ой бер- ган шуъ- ла.

A musical score for the third system of the song. It includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line continues with the lyrics: най- - ди ой бер- ган шуъ- ла. The piano accompaniment concludes the system with chords and moving lines.

Те- панг- да мен се- кин ай- та- йин ал-

The first system of the musical score. The vocal line is written on a single staff in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are "Те- панг- да мен се- кин ай- та- йин ал-". The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clefs) with chords and moving lines. The time signature is not explicitly shown but appears to be 4/4.

ла, ай- та- йин ал- ла,

The second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics "ла, ай- та- йин ал- ла,". The piano accompaniment continues with similar harmonic support, including some arpeggiated figures in the right hand.

ал- ла- ё, ал- ла-

тр

The third system of the musical score. The vocal line has the lyrics "ал- ла- ё, ал- ла-". The piano accompaniment includes a section marked "тр" (tr) in the right hand, indicating a trill. The piano part continues with chords and moving lines.

ё, ал- ла- ё,

The fourth system of the musical score. The vocal line concludes with the lyrics "ё, ал- ла- ё,". The piano accompaniment provides the final harmonic support for this section.

Музыкальный фрагмент с вокальной и фортепианной партитурой. Вокальная партия (верхняя стемма) содержит следующие слова: *Ал- па- е,*. Фортепианная партия (нижняя стемма) начинается с динамического markings *mf*.

Музыкальный фрагмент с вокальной и фортепианной партитурой. Вокальная партия (верхняя стемма) содержит следующие слова: *Ух- ла- гин, ха- де-*. Музыкальная система завершается двойными точками.

Музыкальный фрагмент с вокальной и фортепианной партитурой. Вокальная партия (верхняя стемма) содержит следующие слова: *май кук- да ой бо- тар,*. Музыкальная система завершается двойными точками и пометкой *1.*

Музыкальный фрагмент с вокальной и фортепианной партитурой. Вокальная партия (верхняя стемма) содержит следующие слова: *пах- та- зор ус- ти- да*. Музыкальная система завершается двойными точками.

оп- поқ тонг о- тар. Те- рим- чи- лар

ку- ии биз- ни уй- ғо- тар,

биз- ни уй- ғо- тар, ал- ла-

ё, ал- ла- ё,

ал- ла- е, ал- па-

p dim.

Ухла, оппоқ болам, тўйиб-тўйиб ухла,
 Юзингда ўйнайди ой берган шуъла.
 Тепангда мен секин айтайин алла,
 (Айтайин алла, аллаё-алла).

Ухлагин, ҳадемай кўкда ой ботар,
 Пахтазор устида оппоқ тонг отар.
 Теримчилар куйи бизни уйғотар.
 (Бизни уйғотар, аллаё-алла).

МАФТУН БЎЛДИМ

("Мафтулингман" кинофильмидан)

Т. Тўла шеъри

М. Бурҳонов мусиқаси

Ушбу асар ритм жиҳатидан анча мураккаб бўлиб, ижроқидан катта маҳорат ва меҳнат талаб қилади. Айниқса қўшиқнинг сўзсиз куйладиган қисми овоз чиройига сайқал беришга, нафас чўзимини кенгайтиришга ёрдам беради.

Мазкур қўшиқ ижрочилиқ малакаларини маълум даражада ўзлаштирган лирик тенор овозларга тавсия этилади.

Allegro

The musical score is written for piano accompaniment in 2/4 time. It consists of three systems of music. The first system begins with a piano (p) dynamic and a crescendo leading to a fortissimo (ff) section. The second system also features a piano (p) dynamic and a crescendo. The third system begins with a fortissimo (ff) dynamic. The score includes various musical notations such as treble and bass staves, notes, rests, and dynamic markings.

A handwritten musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written on two staves, a treble staff and a bass staff, both in G major (one sharp) and 2/4 time. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The piece consists of four measures. The first measure has a treble staff with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4, followed by a half note G4. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note B2, and a half note D3. The second measure has a treble staff with a quarter note A4, an eighth note B4, and a quarter note C5, followed by a half note B4. The bass staff has a quarter note A2, a quarter note C3, and a half note E2. The third measure has a treble staff with a quarter note B4, an eighth note C5, and a quarter note D5, followed by a half note C5. The bass staff has a quarter note B2, a quarter note D3, and a half note F3. The fourth measure has a treble staff with a quarter note C5, an eighth note B4, and a quarter note A4, followed by a half note G4. The bass staff has a quarter note C3, a quarter note E3, and a half note G2. The score is written in ink on aged paper.

Musical score for "The Rose Tree" in 5/4 time. The score is written for two staves: Treble and Bass. The key signature is one flat (B-flat). The melody is in the Treble staff, and the bass line is in the Bass staff. The piece is marked with a large brace on the left. The dynamics are marked as *mf* (mezzo-forte), *pp* (pianissimo), and *ppp* (pianississimo). The melody features a series of eighth notes and quarter notes, with a final measure containing a half note and a quarter note. The bass line consists of a steady eighth-note accompaniment.

Жон! Ё-ри жо-ним, мех-ри-бо-ним,

This musical score is for the song "The Song of the Bells" (Песня о колоколах) by the Russian composer M. I. Glinka. It is a vocal and piano piece in the key of D major, 2/4 time. The score is written for a voice and piano. The vocal line is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The tempo is marked "Allegretto". The score includes a vocal melody with lyrics in Russian and a piano accompaniment. The lyrics are: "Жо-нон!" (Jo-non!). The score is divided into two systems. The first system contains the first two measures of the vocal melody and the first four measures of the piano accompaniment. The second system contains the next two measures of the vocal melody and the next four measures of the piano accompaniment. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, with some chords and arpeggios. The vocal melody is simple and melodic, with a few trills and ornaments. The score is written in a clear and legible style, with a good layout and a nice balance between the vocal and piano parts.

p Жон! Гул- у- зо- рим, кел, ни- го- рим,

pp

cresc. *p* жо-

p cresc.

нон! Маф- тун бўл- дим,

mf *p* *pp*

p маф- тун бўл- дим, гў- зал бир жо-

mf *p*

нов- га, Маф- тун бул- дим,

жон- дан а- зиз ху- мор кӯз жо-

нов- га, // Га. Хо.

пoco. rit.

пoco. rit.

пoco. rit.

Ёри жоним,
Меҳрибоним, жонон!
Гулузорим,
Кел, нигорим, жонон!

Мафтун бўлдим, мафтун бўлдим,
Гўзал бир жононга.
Мафтун бўлдим, жондан азиз,
Хумор кўз жононга.

Сенда доим,
Фикру ёдим, жонон!
Ёри жоним,
Сен муродим, жонон!

Мафтун бўлдим, мафтун бўлдим,
Гўзал бир жононга.
Мафтун бўлдим, жондан азиз,
Хумор кўз жононга.

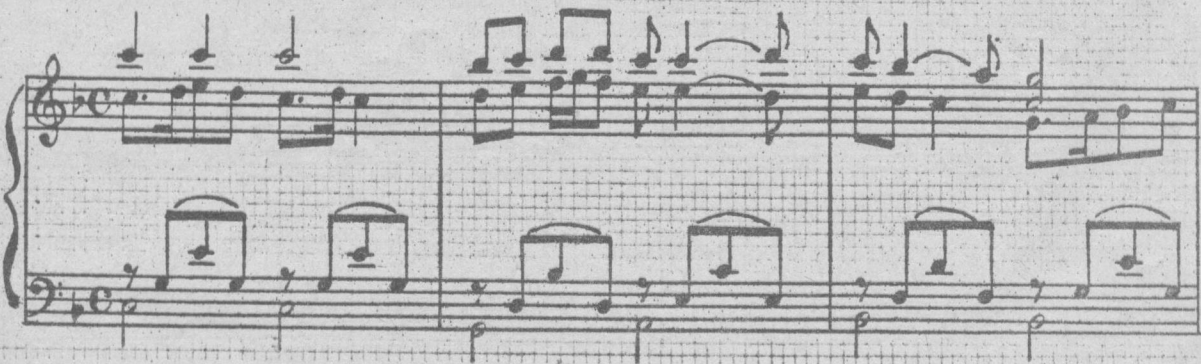
ОМОН ЁР

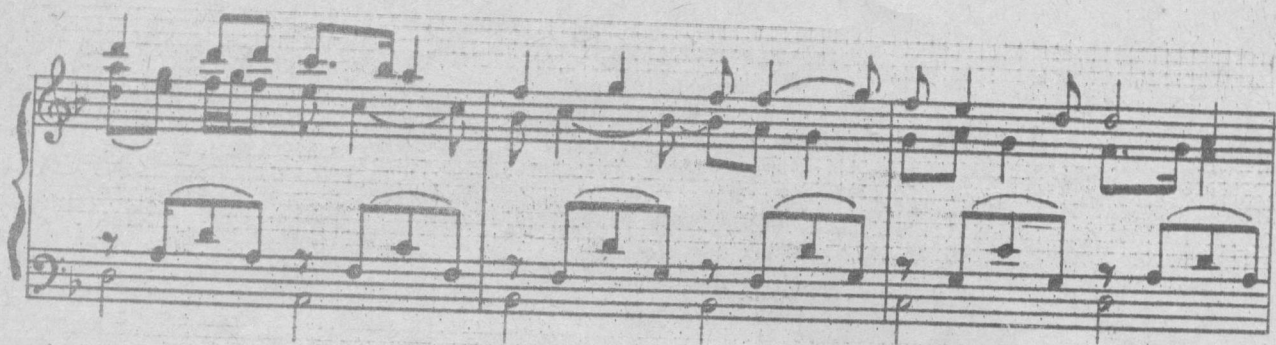
(Ўзбек халқ қўшиғи)

Т. Тошматов фортепиано
учун мослаштирган

Ушбу оммавий халқ қўшиғи ўрта баландликдаги овозлар учун мўлжалланган бўлиб, маълум хонандалик малакасини эгаллаган талабалар учун тавсия этилади. Бу қўшиқ хонанданинг нафасини мустаҳкамлайди ва овоз жарангдорлигини оширади. Жумла бошида бериладиган урғу хонанданинг овоз “ҳужуми” нинг шаклланишига қўмаклашади. Қўшиқни куйлаганда унинг миллий безакларини сақлаб қолишга алоҳида эътибор бериш лозим.

Allegro moderato

Накорат:

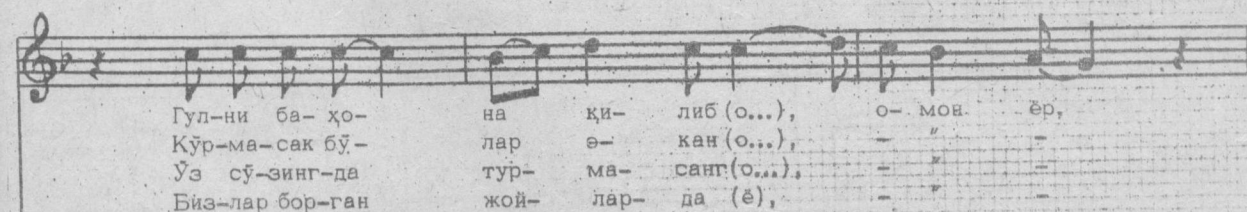
Жон у-ка, ан-ди-жон-лик у-ка, о-мон ёр,

(о...) се-ни қад-ди бу-йинг-дан (е), о-мон ёр.

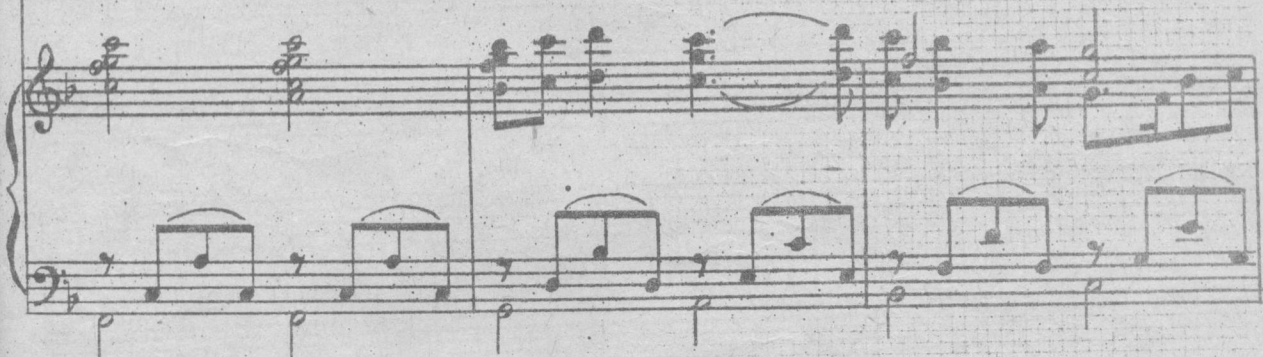
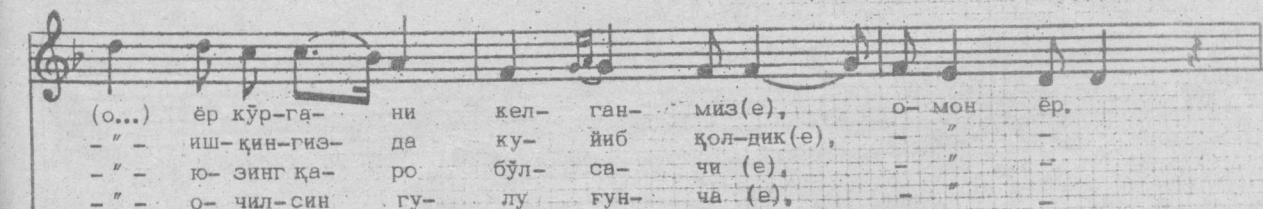
1. Э-шик-ол-ди	гул	ҳо-	вуз (е),	о-мон	ёр,
2. Қи-зил гул-ни	та-	ги-	да (е),	- "	-
3. Қо-шинг қа-ро	бул-	гун-	ча (е),	- "	-
4. Мен бо-рай бөр-	га-	ним-	ча (е),	- "	-

(о...) гул тер- га- ни кел- ган- миз(е), о- мон ёр.
 - " - ёр, сиз- ни кў- риб қол- дик(е), - " -
 - " - Кў- зинг қа- ро бўл- са- чи(е), - " -
 - " - ен- гим- ни сол- га- ним- ча(е), - " -

Гул-ни ба- ҳо- на қи- либ(о...), о- мон ёр,
 Кўр-ма-сак бў- лар ё- кан(о...), - " -
 Ўз сў- зинг-да тур- ма- санг(о...), - " -
 Биз-лар бор-ган жой- лар- да(ё), - " -

(о...) ёр кўр-га- ни кел- ган- миз(е), о- мон ёр.
 - " - иш- қин-гиз- да ку- йиб қол- дик(е), - " -
 - " - ю- зинг қа- ро бўл- са- чи(е), - " -
 - " - о- чил-син гу- лу ғун- ча(е), - " -

Нақорат:

Жон у- ка, мар-ғи-лон-лик у- ка, о- мон ёр,

(о...) се-ни қад- ди- бұ- йинг- дан (е), о- мон ёр.

1. 2. 3.

4. Тамомлаш учун.

о- мон ёр.

pp

Н а қ а р о т

Жон ука, андижонлик ука, омон ёр,
(О...) Сени қадди-бўйингдан, омон ёр.

1. Эшик олди гул ҳовуз, омон ёр,
(О...) Гул тергани келганмиз, омон ёр.

Гулни баҳона қилиб, омон ёр,
(О...) Ёр кўргани келганмиз, омон ёр.

Н а қ а р о т

Жон ука, фарғоналик ука, омон ёр,
(О...) Сени қадди-бўйингдан, омон ёр.

2. Қизил гулни тагида, омон ёр,
(О...) Ёр, сизни кўриб қолдик, омон ёр.

Кўрмасак бўлар экан, омон ёр,
(О...) Ишқингизда куйиб қолдик, омон ёр.

Н а қ а р о т

3. Қошинг қаро бўлгунча, омон ёр,
(О...) Кўзинг қаро бўлса-чи, омон ёр,

Ўз сўзингда турмасанг, омон ёр,
(О...) Юзинг қаро бўлсачи, омон ёр.

Н а қ а р о т

4. Мен борай борганимча, омон ёр,
(О...) Енгимни солганимча, омон ёр,

Бизлар борган жойларда, омон ёр,
(О...) Очилсин гулу гунча, омон ёр.

Н а қ а р о т

ИККИ ИШҚ

М. Раҳмон шеъри

М. Нажмиддинов мусиқаси

Мазкур қўшиқ лирик тенор овозлар учун ёзилган бўлиб, ёш хонандаларнинг овоз раволигини оширишга, ўзбек миллий услубларини эгаллашига ёрдам беради. Қўшиқ авжини жарангдор қилиб куйлаш учун чуқур, жумланинг охиригача етадиган қилиб нафас олгандан кейин овозни эркин қўйиб, баралла куйлаш лозим. Авжидан кейин учрайдиган "Фа" 2 ни алоҳида урғу бериб куйлаш, қўшиқнинг юқоридан пастга бир меёрада туширишга имкон беради.

Ик- ки ишқ бор де- сам қал- бим- да,

не- чун бир-дан ўз- гар- ди ран- гинг.

Юз- ла- ринг- да йў- қо- либ се- винч,

не- чун мен- га қа- ра- динг ғам- гин?

Ти- ка- ёт- ган каш-танг-ни гу- ё,

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The key signature is one sharp (F#), indicating G major. The vocal line begins with a treble clef and a forte 'f' dynamic marking. The lyrics 'Ти- ка- ёт- ган каш-танг-ни гу- ё,' are written below the vocal staff. The piano accompaniment uses a grand staff with treble and bass clefs, featuring chords and moving lines in both hands.

мен а- та- йин бу- зиб қўй- ган- дек.

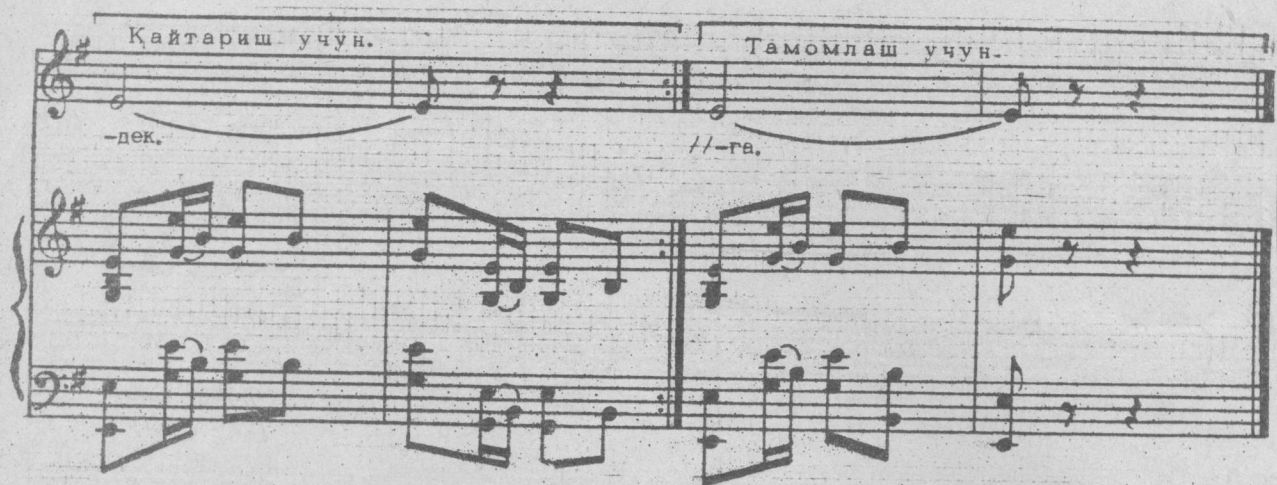
The second system continues the musical piece. The vocal line has a mezzo-forte 'mf' dynamic marking. The lyrics 'мен а- та- йин бу- зиб қўй- ган- дек.' are written below the vocal staff. The piano accompaniment continues with similar harmonic and melodic patterns.

Зур завқ би- лан чал- ган ру- бо- бинг (жон- ги- нам),

The third system of the musical score continues the vocal and piano parts. The lyrics 'Зур завқ би- лан чал- ган ру- бо- бинг (жон- ги- нам),' are written below the vocal staff. The piano accompaniment provides a steady accompaniment for the vocal melody.

тор- ла- ри- ни у- зиб қўй- ган- дек.

The fourth system concludes the page. It features a first ending bracket over the final measures of the vocal line, marked with a '1.' above the staff. The lyrics 'тор- ла- ри- ни у- зиб қўй- ган- дек.' are written below the vocal staff. The piano accompaniment ends with a final chord. A mezzo-forte 'mf' dynamic marking is present at the beginning of the piano part in this system.

Икки ишқ бор десам қалбимда,
 Нечун бирдан ўзгарди рангинг.
 Юзларингда йўқолиб севинч.
 Нечун менга қарадинг ғамгин?

Тикаётган каштангни гўё,
 Мен атайин бузиб қўйгандек.
 Зўр завқ билан чалган рубобинг,
 Торларини узиб қўйгандек.

Нечун менга бундай боқасан,
 Ё қалбингда рашк қўзғалдим?
 Ёки менинг айтган сўзларим,
 Юрагингга ташвиш солдим?

Соф севгимга ишонмагандек,
 Ҳаяжон-ла қарайсан менга.
 Йўқ, жонгинам, бу ишқим, билсанг,
 Бири сенга, бири Ватанга.

МУНДАРИЖА

Тузувчи-муаллифдан

ОНА ЮРТИМ. М. Каримов шеъри, С. Жалил мусиқаси	4
СЎЛИМ ДИЁР. Ҳ. Муҳаммад шеъри, Т. Ҳасанов мусиқаси	7
ЁШЛИГИМ-ГУЛБАҲОРИМ. Ў Рашид шеъри, М. Юсупов мусиқаси	11
БАҲОР ҚЎШИҒИ. Т. Тўла шеъри, М. Бурҳонов мусиқаси	16
БАҲОР КЕЛДИ. Қ. Муҳаммадий шеъри, Ғ. Қодиров мусиқаси	20
ЧИЛОНЗОР. Ж. Оймирзаев шеъри, Ф. Назаров мусиқаси	24
АЛЛА. З. Обидов шеъри, А. Муҳамедов мусиқаси.	27 ✓
БУЛБУЛБЎЛАЙ. П. Мўмин шеъри, Т. Азимов мусиқаси	31
МИРЗАЧЎЛ ЁР-ЁРИ. Ш. Шомуҳамедов шеъри, Ғ. Қодиров мусиқаси	36 ✓
БАРНОЛАРНИНГ БАРНОСИ (Ўзбек халқ қўшиғи) З. Ҳабибий шеъри, К. Абдуллаев фортепиано учун мослаштирган.	38
КЕЧАМ ТОНГ ОТДИ. Ҳамза шеъри ва мусиқаси, Б. Гуенко фортепиано учун мослаштирган	40
ЁР-ЁР (Ўзбек халқ қўшиғи). Ю. Юсупов шеъри, М. Юсупов фортепиано учун мослаштирган	43
САЁҲАТ-РОҲАТ. П. Мўмин шеъри, Д. Зокиров мусиқаси	45
ДИЛДА БАҲОР ЎЙНАДИ. Т. Имомхўжаев шеъри, И. Ҳамраев мусиқаси	48
ГУЛ ДЕСАМ ("Далада байрам" мусиқали драмасидан Маҳкамбой қўшиғи). Ш. Саъдулла шеъри, С. Бобоев ва Д. Зокиров мусиқаси.	53
ҚАЛБ (романс). С. Зуннунова шеъри, С. Бобоев мусиқаси.	56
БИР БОҶИБ (романс). Уйғун шеъри, С. Жалил мусиқаси	59
СЕВМАСДАН БЎЛУРМУ (романс). Ҳ. Шарипов шеъри, Х. Изомов мусиқаси	63
ОШКОР ("Муқимий" мусиқали драмасидан Обидахон арияси). Муқимий шеъри. Т. Жалилов ва Г. Мушель мусиқаси.	66
СОҒИНДИМ. А. Бобожон шеъри, Т. Содиқов мусиқаси.	68
ЯНГИЧА ЁР-ЁР. Мирмуҳсин шеъри, Ғ. Қодиров мусиқаси	72
АЛЛА. Мирмуҳсин шеъри, Ик. Акбаров мусиқаси	75
МАФТУН БЎЛДИМ ("Мафтунингман" кинофильмидан) Т. Тўла шеъри, М. Бурҳонов мусиқаси	81
ОМОН ЁР (Ўзбек халқ қўшиғи). Т. Тошматов фортепиано учун мослаштирган.	85
ИККИ ИШҚ М. Раҳмон шеъри, М. Нажмиддинов мусиқаси.	89

Тузувчи-муаллиф М. ЖАЛИЛОВ

ҚЎШИҚЛАР ХРЕСТОМАТИЯСИ

Овоз ва фортепиано учун

Тошкент — "Ўқитувчи" — 1995

Таҳририят мудири Аҳмедов А.
Муҳаррир Ҳусниддинов С.
Нотографик Холматова Г.
Бадий муҳаррир Нигмонов Э.
Техник муҳаррир Вильданова Э.
Мусаҳҳиҳ Солиқова З.

ИБ 6420

Оригинал-макетдан босишга рухсат этилди 18.07.92. Бичими 60х90/8. Офсет қоғози. Офсет усулида босилди. Шартли босма тобоғи 12,0. Шартли бўёқчи-оттиск 12,5. Нашр. тобоғи 14,21. Нусха

5000. Буюртма № 345

"Ўқитувчи" Нашриёти, Тошкент, Навоий кўчаси, 30 Шартнома № 12-97-92.

Типография ТИПО им. Ибн-Сино
Ташкент — 700200 пр. Радмальный, 10.